

## תקנות הפסיכולוגים (אישור תואר מומחה), התשל"ט-1979<sup>1</sup>

בתוקף סמכותי לפי סעיף 8 לחוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977, ולאחר התייעצות במועצת הפסיכולוגים, אני מתקין תקנות אלה:

### פרק א': הוראות כלליות

1. בתקנות אלה –
  - "ועדה מקצועית" – ועדה מקצועית לפי תקנה 16;
  - "מדריך" – בעל תואר מומחה-מדריך כמשמעותו בפרק ה';
  - "מתמחה זמני" – מתמחה כאמור בתקנה 6(ב);
  - "מוסד להשכלה גבוהה" – מוסד להשכלה גבוהה מוכר כמשמעותו בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;
  - "מסלול ישיר לדוקטורט" – מסלול לימודים לקראת תואר דוקטור בפסיכולוגיה במוסד להשכלה גבוהה, לבעל תואר בוגר, הכולל לפחות לימודים שווי ערך לתואר מוסמך ללא קבלת התואר האמור;
  - "פרקטיקום" – התנסות בעבודה מעשית בפסיכולוגיה בליווי הדרכה כפי שקבע מוסד להשכלה גבוהה לתלמידי תואר מוסמך;
  - "מוסד מוכר" – בית חולים, מכון, מחלקה, יחידה, מרפאה, מרכז או שירות שהכיר בהם המנהל, לאחר התייעצות בוועדה מקצועית;
  - "המנהל" – המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיך לענין תקנות אלה, כולן או מקצתן;
  - "קופת חולים מוכרת" – קופת חולים כמשמעותה בחוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד-1994;
  - "תכנית התמחות" – תכנית התמחות לקראת תואר מומחה או לקראת תואר מדריך כפי שפורטה בתוספת לצד כל תואר.

הגדרות  
(תיקונים: התשנ"ב,  
התשס"א)

1. ק"ת 3951, התשל"ט (1.3.1979), עמ' 764 (1353).  
תיקונים:  
ק"ת 4087, התש"ם (5.2.1980), עמ' 952;  
ק"ת 4186, התשמ"א (5.12.1980), עמ' 250;  
ק"ת 4371, התשמ"ב (23.6.1982), עמ' 1222;  
ק"ת 5087, התשמ"ה (25.2.1987), עמ' 508;  
ק"ת 5391, התשנ"ב (17.10.1991), עמ' 272;  
ק"ת 6106, התשס"א (29.5.2001), עמ' 804.

2. לא יאושר לפסיכולוג תואר מומחה אלא מן התארים הנקובים בטור א' של התוספת ולא יאושר תואר כאמור אלא לפי הוראות תקנות אלה.

אישור תואר מומחה

3. (א) לא ישתמש פסיכולוג בתואר מומחה אלא אם המנהל אישר לו את התואר לפי תקנות אלה, ולא ישתמש פסיכולוג בתואר הרומה עד כדי להטעות לאחד התארים שלפי תקנות אלה.

ייחוד השימוש בתואר מומחה (תיקון התשנ"ב)

(ב) בוטל תואר מומחה לפי תקנות אלה או הותלה, לא ישתמש בו פסיכולוג כל עוד הוא מבוטל או מותלה.

(ג) לענין תקנה זו "תואר מומחה" – לרבות תרגום, ביטוי או קיצור של תואר מומחה או רמז אחר להתמחות בענף פלוני בפסיכולוגיה.

(ד) הוראות תקנות משנה (א) עד (ג) יחולו גם על תואר מומחה-מדריך; ואולם אין בהוראות תקנות משנה זו כדי למנוע ממומחה-מדריך להשתמש בתואר "מומחה בכיר".

4. המנהל יאשר תואר מומחה למי שנתקיימו בו כל אלה:

זכות לתואר מומחה (תיקון התשנ"ב)

(1) הוא פסיכולוג;

(2) הוא סיים את תכנית ההתמחות ועמד בבחינות לפי תקנות אלה או הוכיח

להנחת דעתו של המנהל נסיבות שלפיהן הוא פטור מחובת ההתמחות או הבחינות.

4א. המנהל יאשר תואר מומחה-מדריך למי שנתקיימו בו כל אלה:

זכות לתואר מומחה-מדריך (תיקון התשנ"ב)

(1) הוא פסיכולוג מומחה בענף התמחות מהענפים המפורטים בתוספת;

(2) צבר נסיון מקצועי של מומחיות באותו ענף במשך שלוש שנים;

(3) סיים את תכנית ההתמחות בהדרכה ועמד בכל הדרישות לפי תקנות אלה, או קיבל פטור לפי תקנה 31;

(4) אין, לדעת המנהל, מניעה מקצועית או אתית להיותו מדריך.

## פרק ב': התמחות

5. התמחות תיעשה במוסד מוכר בהדרכתו של מומחה מדריך ובפיקוחו, באותו ענף התמחות שבו הוא מומחה מדריך, או של מי שועדה מקצועית אישרה אותו בענף פלוני אף על פי שאינו בעל תואר כאמור.

סדרי התמחות

6. (א) פסיכולוג המבקש להתמחות יגיש לוועדה המקצועית המתאימה, באמצעות המועצה בקשה להירשם כמתמחה ויצרף לבקשתו תעודות המוכיחות היותו פסיכולוג ואישור בכתב מאת המוסד המוכר המוכן לקבלו כמתמחה.

בקשה (תיקון התשנ"ב)

(ב) תלמיד במחלקה לפסיכולוגיה של מוסד להשכלה גבוהה, רשאי להגיש בקשה להירשם כמתמחה זמני, אם הוא תלמיד:

- (1) לקראת תואר מוסמך אשר הגיש לוועדה המקצועית המתאימה אישורים, המעידים על סיום כל חובותיו לקראת תואר מוסמך, למעט עבודת הגמר, וכן הגיש אישור בכתב מאת המוסד המוכר המוכן לקבלו כמתמחה;
- (2) במסלול ישיר לדוקטורט אשר הגיש לוועדה המקצועית המתאימה אישורים המעידים על סיום הפרקטיקום וחובות הלימודים המאפשרות לו, לדעתה, להתחיל בהתמחות, וכן הגיש אישור בכתב מאת המוסד המוכר המוכן לקבלו כמתמחה.

7. הועדה המקצועית המתאימה תאשר קבלת בקשה להתמחות ויום תחילת ההתמחות ייחשב התאריך הנוכח בהודעת המוסד המוכר כיום תחילת ההתמחות בפועל או התאריך שבו נתקבלה הבקשה בוועדה המקצועית המתאימה, הכל לפי התאריך המאוחר יותר.

תחילת ההתמחות  
(תיקון התשנ"ב)

8. מוסד מוכר יודיע ליושב ראש הועדה המקצועית המתאימה על מתמחה שאינו בא בקביעות למקום התמחותו כפי שדורש המוסד המוכר; הועדה המקצועית רשאית שלא להביא בחשבון תקופת ההתמחות את התקופה שבה לא שמר המתמחה על קביעות כאמור.

רציפות התמחות  
(תיקון התשנ"ב)

9. (א) מוסד מוכר הרוצה להפסיק את התמחותו של מתמחה אצלו לפני תום התקופה שנקבעה לו להתמחות בו, יודיע על כך בכתב, בצירוף נימוקים, ליושב ראש הועדה המקצועית ולמתמחה לפחות 45 יום מראש, זולת אם קיבל היתר מהועדה המקצועית להפסיק את ההתמחות במועד מוקדם יותר.

הפסקת התמחות

(ב) מתמחה הרוצה להפסיק התמחותו במוסד מוכר פלוני לפני תום התקופה שנקבעה לו להתמחות בו, יודיע על כך ליושב ראש הועדה המקצועית ולמוסד המוכר לפחות 30 יום מראש, זולת אם קיבל היתר מהועדה המקצועית להפסיק את התמחותו בו במועד מוקדם יותר.

10. המבקש להמשיך את התמחותו במוסד מוכר אחר, יגיש לוועדה המקצועית המתאימה בקשה לכך בצירוף אישור מאת המוסד המוכר המוכן לקבלו כמתמחה; הוראות תקנה 7 יחולו על בקשה זו בשינויים המחוייבים לפי הענין.

החלפת מקום  
התמחות  
(תיקון התשנ"ב)

11. מומחה מדריך או מי שאושר להדריך לפי תקנה 5, יגיש לועדה המקצועית דין וחשבון על התמחותו של המתמחה אצלו לפי בקשתו של יושב ראש הועדה המקצועית; יושב ראש הועדה המקצועית רשאי לדרוש מהמתמחה וממי שהדריכו ביאורים בקשר לדין וחשבון ופרטים נוספים, כפי שימצא לנכון, בין בעל פה ובין בכתב.
12. (בוטלה). (תיקון התשנ"ב)
13. התמחות לתואר מומחה או מומחה-מדריך, הכישורים הדרושים לתחילתה, משך ההתמחות ותכניה יהיו כמפורט בטור ב' בתוספת, לצד התואר שבטור א'.
- 13א. (א) לגבי מתמחה זמני הלומד לקראת תואר מוסמך, תובא בחשבון התמחותו מחצית ההתמחות הנדרשת לפי תקנות אלה לכל היותר, ובלבד שההתמחות האמורה היתה בהיקף של חצי משרה לפחות ובמוסד מוכר, ונעשתה בשלוש השנים האחרונות שלפני רישומו בפנקס הפסיכולוגים.
- (ב) לגבי מתמחה זמני הלומד במסלול ישיר לדוקטורט, תובא בחשבון התמחותו מחצית ההתמחות הנדרשת לפי תקנות אלה, לכל היותר, ובלבד שההתמחות האמורה היתה בהיקף של חצי משרה לפחות, במוסד מוכר ונעשתה בשלוש השנים שלפני מועד אישור הצעת הדוקטורט.
14. מתמחה לא יהיה זכאי לגשת לבחינות אלא אם השלים את תכנית ההתמחות; לא הכירה הועדה המקצועית בהתמחות, כולה או מקצתה, לא יהיה זכאי המתמחה, לגשת לבחינות או לקבל תואר מומחה אלא לאחר שסיים תכנית התמחות נוספת כפי שתקבע הועדה המקצועית.
15. על החלטת ועדת מקצועית לפי תקנה 14, רשאי מתמחה להשיג בפני המועצה במליאתה; המועצה במליאתה רשאית לאשר החלטת הועדה המקצועית, לבטלה או לשנותה, או להחזיר את הענין לדיון מחדש בועדה המקצועית עם או בלי מתן הוראות.

הגשת דין וחשבון  
(תיקון התשנ"ב)

(תיקון התשנ"ב)

תכנית התמחות  
(תיקון התשנ"ב)

הכרה בהתמחות  
של מתמחה זמני  
(תיקון התשנ"ב)

אי הכרה  
בהתמחות  
(תיקון התשנ"ב)

השגה על החלטת  
ועדה מקצועית

#### פרק ג': בחינות

16. (א) המועצה תמנה ועדות מקצועיות לכל ענף בפסיכולוגיה שהוא מומחיות מוכרת.
- יעדות מקצועיות

- (ב) חברי ועדה מקצועית יהיו פסיכולוגים מומחים מדריכים באותו ענף; מספרם בכל ועדה לא יפחת משלושה ולא יעלה על שבעה; המועצה תקבע את תקופת כהונתם.
- (ג) התפנה מקומו של חבר בוועדה מכל סיבה שהיא, תמנה המועצה ממלא מקום שיכהן עד תום תקופת המינוי של אותו חבר.
- (ד) חברי כל ועדה יבחרו באחד מביניהם ליושב ראש.

**מנין חוקי** 17. (א) מנין חוקי בישיבות הוועדה המקצועית הוא מחצית מספר חבריה.

(ב) החלטות הוועדה יתקבלו ברוב דעות; היו הדעות שקולות, יכריע קולו של יושב ראש הוועדה.

**סדרי בחינות** 18. (א) ועדה מקצועית תקבע את סדרי הבחינות לתואר מומחה בענפה וצורתו, וכן תמנה צוותי בחינות של שלושה חברים לפחות לכל בחינה.

(ב) תקופת כהונתו של חבר צוות בחינה לא תעלה על תקופת כהונתה של הוועדה המקצועית שמנתה אותו, אך רשאית ועדה מקצועית לחזור ולמנותו.

**בקשה להשתתף בבחינה (תיקון התשנ"ב)** 19. מי שהשלים את תכנית ההתמחות, יפנה לוועדה המקצועית המתאימה בבקשה שתברוק את זכאותו לגשת לבחינה; הוועדה המקצועית תודיע למבקש, בכתב, את החלטתה.

**מועדי הבחינות** 20. (א) הבחינות בכל ענף מומחיות יקויימו במועדים ובמקומות שתקבע הוועדה המקצועית, ולפחות פעמיים בשנה.

(ב) יושב ראש הוועדה המקצועית יודיע בכתב, לכל מי שסיים את התמחותו וביקש להיבחן, על מועד הבחינה, ומקומה.

**תוצאות הבחינה** 21. צוות כל בחינה יקבע אם נבחן פלוני עמד בבחינה או לא ויודיע על כך בכתב ליושב ראש הוועדה המקצועית המתאימה; יושב ראש הוועדה המקצועית יודיע בכתב ליושב ראש המועצה ולנבחן על תוצאות הבחינה.

**בחינה חוזרת (תיקון התשנ"ב)** 22. (א) נבחן שלא עמד בבחינה זכאי להיבחן שוב במועד שתקבע הוועדה המקצועית, אך לא לפני תום תשעים יום ממועד הבחינה שבה נכשל.

(ב) נכשל הנבחן פעם נוספת לא יהיה זכאי להיבחן מחדש אלא לאחר שעבר תכנית התמחות נוספת כפי שתקבע הוועדה המקצועית.

סודיות הבחינה  
23. עניני הבחינות הם סודיים ומי שממלא תפקיד בקשר עמם לא יגלה דבר עליהם אלא במידה שהוא חייב או רשאי לגלותו על פי הדין.

### פרק ד': החלטה בדבר אישור תואר מומחה

הגשת הבקשה  
לאישור התואר  
24. פסיכולוג המבקש אישור תואר מומחה יגיש למנהל, באמצעות הועדה המקצועית, בקשה לכך בשני עותקים ויצרף לה כל אלה:

- (1) אישור על היותו פסיכולוג;
- (2) תעודה על גמר התמחותו או מסמכים המעידים על קיום נסיבות למתן פטור מחובת ההתמחות או בחינות לפי תקנות אלה.

המלצת הועדה  
המקצועית  
25. (א) משסיים המבקש תואר מומחה את הבחינות, תגיש הועדה המקצועית למנהל בשני עותקים, תסקיר על תוצאות בדיקותיה, לרבות תוצאות הבחינות.  
(ב) היה המבקש פטור מחובת התמחות או בחינות, תפרט הועדה המקצועית בתסקירה את טעמי הפטור.

השגת המנהל  
26. (א) לא נראתה למנהל המלצת הועדה המקצועית, יעביר את הבקשה לחוות דעתה של המועצה, שתרון בכך במליאתה.  
(ב) יושב ראש המועצה יגיש את חוות דעתה, למנהל בכתב.

החלטת המנהל  
(תיקון התשנ"ב)  
27. (א) המנהל יחליט בבקשה לאישור תואר מומחה לאחר שהוגשה לו המלצת הועדה המקצועית המתאימה, ואם נתבקשה חוות דעתה של המועצה – לאחר שקיבל את חוות דעתה בכתב; לא הגישה לו הועדה המקצועית המלצה תוך שישים יום מיום גמר בחינותיו של נבחן, ובמקרה פטור מחובת התמחות או בחינות – מיום הגשת הבקשה לועדה המקצועית, או לא הוגשה לו חוות דעת המועצה תוך שישים יום מיום שהועברה אליה בקשה – רשאי המנהל להחליט בבקשה לאישור תואר מומחה גם בלא שהוגשה לו המלצת הועדה המקצועית או חוות דעת המועצה, לפי הענין.

(ב) אישר המנהל לפסיכולוג תואר מומחה, יודיע לו על כך, בכתב, תוך ששים ימים מיום שהמליצה על כך הועדה המקצועית, והתואר יירשם בפנקס הפסיכולוגים.

תחילת התואר  
(תיקון התשנ"ב)  
27א. תחילת הזכאות לתואר תהיה מיום שהפסיכולוג עמד בבחינה; החליטה הועדה המקצועית כי הפסיכולוג פטור לפי תקנה 31 מחובת התמחות או בחינות, תהיה תחילת הזכאות לתואר מיום שהגיש את הבקשה.

<b>פרק ה': החלטה בדבר אישור תואר מומחה-מדריך</b>	(תיקון התשנ"ב)
27. המבקש תואר מומחה-מדריך יגיש לוועדה המקצועית המתאימה בקשה על כך בשני עותקים, ויצרף לה את כל אלה: (1) אישור על היותו פסיכולוג מומחה; (2) אישור על צבירת 3 שנות נסיון במומחיות המתאימה; (3) אישור מכל מדריך שבפיקוחו התמחה בהדרכה, על היקף הפיקוח; (4) המלצות על רמתו המקצועית והאתית מאת המדריכים שהדריכוהו.	בקשה לקבלת תואר (תיקון התשנ"ב)
27.ג. (א) סיים המבקש תואר מומחה-מדריך את תכנית ההתמחות בהדרכה, תגיש הועדה המקצועית למנהל את המלצתה בדבר מתן התואר; ההמלצה תוגש בשני עותקים. (ב) היה המבקש פטור מחובת התמחות, תפרט הועדה המקצועית את טעמי הפטור.	המלצת הועדה המקצועית (תיקון התשנ"ב)
27.ד. (א) נודע למנהל, לאחר קבלת המלצתה של הועדה המקצועית, כי קיימת מניעה להיותו של המבקש מדריך, יעביר את הבקשה לחוות דעתה של המועצה שתדון בה במליאתה. (ב) יושב ראש המועצה יגיש למנהל, בכתב, את חוות דעת המועצה.	דיון במליאת המועצה (תיקון התשנ"ב)
27.ה. אישר המנהל לפסיכולוג מומחה תואר מומחה-מדריך יודיע לו על כך, בכתב, תוך 60 ימים מהמועד שהמליצה על כך הועדה המקצועית, והתואר יירשם בפנקס הפסיכולוגים.	הודעה ורישום (תיקון התשנ"ב)
27.ו. תחילת הזכאות לתואר מומחה-מדריך תהיה מיום שהגיש הפסיכולוג המומחה את הבקשה, ובלבד שהיה זכאי אז לתואר.	מועד תחילת התואר (תיקון התשנ"ב)
27.ז. התנאים לתחילת ההתמחות לתואר מומחה-מדריך הם: (1) נסיון של 3 שנים כפסיכולוג מומחה באותו ענף; (2) המלצות של שני מדריכים בדבר כישוריו להדרכה ורמתו המקצועית והאתית.	תנאים לתחילת ההתמחות (תיקון התשנ"ב)
27.ח. משך ההתמחות הוא שנתיים לפחות כמוסד מוכר ובהיקף של חצי משרה לפחות.	משך ההתמחות (תיקון התשנ"ב)

## פרק ו': שונות

(תיקון התשנ"ב)<sup>1</sup>

28. (א) המנהל רשאי לבטל אישור תואר מומחה או להתלותו לתקופה שיקבע, אם נוכח שהאישור הושג כתוצאה ממצג שוא או שבעל התואר גילה רשלנות גסה או אי יכולת בביצוע תפקידו כבעל אותו תואר מומחה.

ביטול תואר  
והתלייתו

(ב) המנהל לא יפעיל את סמכותו לפי תקנת משנה (א) אלא לאחר שנתן לבעל התואר הזדמנות להגיש את טענותיו בכתב ולטעון אותן לפני המועצה, והמועצה הגישה למנהל המלצותיה.

(ג) לענין תקנת משנה (ב) רואים אדם כאילו ניתנה לו הזדמנות להגיש את טענותיו בכתב אם לפחות שלשים יום לפני שהמנהל יחליט על הפעלת סמכותו לפי תקנת משנה (א), הומצאה לבעל התואר אישית, או הונחה בשבילו לפי מען מגוריו האחרון הרשום בפנקס הפסיכולוגים, או נשלחה אליו לפי מענו זה ברואר רשום, הודעה על כוונת המנהל לנקוט באחד האמצעים המפורטים בתקנת משנה (א).

(ד) המנהל רשאי, על פי בקשה של בעל התואר מומחה, לבטל את אישור תואר המומחה שניתן לו.

29. מנהל פנקס הפסיכולוגים ינהל פנקס לכל ענף בפסיכולוגיה שהוא מומחיות מוכרת שבו ירשום את בעלי תואר המומחה באותו ענף ותאריהם, בנוסף לרישום תאריהם בפנקס הפסיכולוגים.

פנקס

30. הודעה על ביטול תואר מומחה או התלייתו תפורסם ברשומות.

פרסום  
(תיקון התשמ"א)

31. (א) המנהל רשאי לאשר תואר מומחה או מומחה-מדריך בענף פלוני ללא התמחות ובחינות, לפסיכולוג שהוא בעל תואר מומחה או מומחה-מדריך, לפי הענין, שניתן לו בחוץ לארץ, ושהועדה המקצועית המתאימה המליצה עליו לענין זה.

פטורים מחובת  
התמחות ובחינות  
(תיקונים: התשנ"ב,  
התשס"א)

(ב) מי שהוא מרצה בכיר לפחות בתקן מלא בפסיכולוגיה חברתית-תעסוקתית במוסד להשכלה גבוהה ובעל ניסיון של לפחות שלוש שנים בפסיכולוגיה חברתית תעסוקתית, זכאי לתואר מדריך בפסיכולוגיה חברתית-תעסוקתית, ללא התמחות נוספת.

(ג) המנהל רשאי לאשר -

(1) תואר מומחה בענף פסיכולוגיה רפואית, בלא התמחות ובחינות, לפסיכולוג שנתקיימו בו כל אלה:

(א) סיים בהצלחה, לאחר שקיבל תואר שני בפסיכולוגיה, לימודי היפנוט מוכרים לפי חוק השימוש בהיפנוזה, התשמ"ד-1984

1. כותרת הפרק שונתה בתיקון התשנ"ב.



(להלן – חוק השימוש בהיפנוזה), או השתלמויות בתחומים הקשורים לפסיכולוגיה רפואית, שהכיר בהן המנהל, בהיקף שלא יפחת מ־50 שעות במצטבר;

(ב) בעל תואר מומחה בענף אחר בפסיכולוגיה שנקבע כמומחיות מוכרת ועסק בפסיכולוגיה רפואית במוסד מוכר במשך שלוש שנים לפחות בהיקף של משרה מלאה או חמש שנים לפחות במשרות חלקיות שהיקפן לא פחות מ־13 משרה כל אחת;

(ג) הועדה המקצועית לפסיכולוגיה רפואית המליצה על מתן פטור מהתמחות ובחינות בצירוף נימוקים להנחת דעתו של המנהל;

(ד) הגיש למועצת הפסיכולוגים בקשה לפטור לפי פסקה (1) לא יאוחר מיום י"ט באייר התשס"ב (1 במאי 2002).

(2) תואר מומחה־מדריך בפסיכולוגיה רפואית לפסיכולוג שנתקיימו בו כל אלה:

(א) סיים בהצלחה, לאחר שקיבל תואר שני בפסיכולוגיה, לימודי היפנוז מוכרים לפי חוק השימוש בהיפנוזה, או השתלמויות בתחומים הקשורים לפסיכולוגיה רפואית, שהכיר בהן המנהל, בהיקף שלא יפחת מ־50 שעות במצטבר, והוא אחד מאלה:

(1) בעל תואר מומחה־מדריך בענף אחר בפסיכולוגיה שנקבע כמומחיות מוכרת ועסק בפסיכולוגיה רפואית במוסד מוכר במשך חמש שנים לפחות בהיקף של משרה מלאה או במשך שמונה שנים לפחות במשרות חלקיות שהיקפן לא פחות מ־13 משרה כל אחת;

(2) בעל תואר מומחה בענף אחר בפסיכולוגיה שנקבע כמומחיות מוכרת ועסק בפסיכולוגיה רפואית במוסד מוכר במשך שמונה שנים לפחות בהיקף של משרה מלאה או עשר שנים לפחות במשרות חלקיות שהיקפן לא פחות מ־13 משרה כל אחת, וקיבל את המלצת מועצת הפסיכולוגים במליאתה על תרומתו הייחודית בפיתוח הפסיכולוגיה הרפואית;

(ב) הועדה המקצועית לפסיכולוגיה רפואית המליצה על מתן פטור מתכנית ההתמחות בהדרכה, בצירוף נימוקים להנחת דעתו של המנהל;

(ג) הגיש למועצת הפסיכולוגים בקשה לפטור לפי פסקה (2) לא יאוחר מיום י"ט באייר התשס"ב (1 במאי 2002);

בתקנת משנה זו, "מוסד מוכר" – לרבות מרפאה ציבורית שעיקר עיסוקה, לדעת המנהל, במתן טיפול ואבחון בפסיכולוגיה רפואית.

המסמך הוכן עבור משרד הבריאות ע"י הוצאת הלכות. כל הזכויות שמורות להוצאת הלכות בע"מ

(תיקון התשנ"ב) 32. (בוטלה).

תחילה 33. תחילתן של תקנות אלה תשעים יום מיום פרסומן ברשומות; אך תחילתם של פרקים א', ד' ותקנות 16, 17, 29, 30 ו-31 ביום פרסומן של תקנות אלה.

(המשך בעמוד הבא)

**תוספת**  
(תקנה 13)

טור א'	טור ב'
התואר	כישורים, משך ההתמחות ותכניתה
1. פסיכולוג חינוכי	משך ההתמחות – שנתיים במשרה מלאה או במשרה חלקית שלא תפחת מחצי משרה, ובלבד שסך הכל של המשרה החלקית לא יפחת מתקופה השווה לשנתיים במשרה מלאה; תכנית: (א) 300 שעות הדרכה בנושאים הבאים, 50 שעות לפחות בכל אחד מהם: (1) אבחון והערכה כוללים פרטניים של ילדים ובני נוער במיגוון גילים ובעיות – 50 מקרים לפחות; (2) אבחון והערכה כוללים של קבוצות ותהליכים בתוך המערכת החינוכית – 10 מקרים לפחות; (3) טיפול בילדים, בבני נוער ומשפחותיהם באמצעות התערבות פסיכולוגית – 30 מקרים לפחות; (4) התערבות פסיכולוגית במערכות חינוכיות כמפורט להלן, במשרה חלקית או מלאה, ובלבד שסך הכל לא יפחת מתקופה השווה לחצי שנה במשרה מלאה: (א) בי"ס יסודי; (ב) חינוך מיוחד; (ג) אחת מהמסגרות הבאות: מוסדות חינוך לגיל הרך, חטיבות ביניים, בתי ספר תיכוניים, פנימיות; (ב) השתלמויות: השתתפות בסמינרים והשתלמויות אחרות בענף ההתמחות – מוסמכי המגמה לפסיכולוגיה חינוכית בהיקף 100 שעות; ומוסמכים במגמות פסיכולוגיה אחרות בהיקף של 200 שעות.
2. מדריך בפסיכולוגיה חינוכית	כישורים – נסיון של שלוש שנים כפסיכולוג חינוכי. משך ההתמחות – שנתיים בהיקף של חצי משרה לפחות במוסד מוכר. תכנית – הדרכתם של שני מתמחים לפחות, בפסיכולוגיה חינוכית, בפיקוחם של שני מדריכים בפסיכולוגיה חינוכית. היקף ההדרכה – 200 שעות והיקף הפיקוח על ההדרכה – 60 שעות.

טור א'	טור ב'
התואר	כישורים, משך ההתמחות ותכניתה
3. פסיכולוג חברתי-תעסוקתי	כישורים – עיקר לימודיו לתואר מוסמך בפסיכולוגיה היה בתחומי הפסיכולוגיה החברתית-תעסוקתית.
	משך ההתמחות – שנתיים במשרה מלאה או במשרה חלקית שלא תפתח מחצי משרה, ובלבד סטך הכל של המשרה החלקית לא יפתח מתקופה השווה לשנתיים במשרה מלאה:
	תכנית:
	<p>(א) המתמחה חייב להתמחות ב-4 תחומים של ענף אחד מהמפורטים להלן או בחמישה תחומים מענפים שונים:</p> <p>(1) מבחנים, הערכה, מיון וברירה;</p> <p>(2) ייעוץ תעסוקתי;</p> <p>(3) פסיכולוגיה הנדסית (מערכות אדם-מכונה);</p> <p>(4) ייעוץ חברתי-ארגוני.</p>
	<p>(ב) פירוט התחומים בכל ענף יהא לפי קביעת הועדה המקצועית לפסיכולוגיה חברתית-תעסוקתית, בכל תחום מהתחומים האמורים – למעט תחומי הוראה ומחקר – על המתמחה להקדיש 500 שעות עבודה לפחות לפי הפירוט הבא:</p>
	<p>(1) בתחומים הקשורים בעבודה עם פרטים על המתמחה לטפל ב-50 מקרים לפחות (כולל כתיבת דו"ח מסכם על המקרה); בתחום של ייעוץ תעסוקתי-שיקומי יידרשו 30 מקרים בלבד;</p> <p>(2) בתחומים הקשורים בפרויקטים על המתמחה להשלים שני פרויקטים שלמים לפחות (כולל כתיבת דוחות מסכמים).</p> <p>(ג) למתמחה תינתנה בכל תחום, 70 שעות הדרכה לפחות, בידי מדריך או מתמחה לקראת תואר מדריך בפסיכולוגיה חברתית-תעסוקתית, בפיקוחו של מדריך.</p>
4. מדריך בפסיכולוגיה חברתית-תעסוקתית	<p>כישורים – נסיון של שלוש שנים כפסיכולוג חברתי-תעסוקתי. משך ההתמחות – שנתיים בהיקף של חצי משרה לפחות במוסד מוכר. תכנית – הדרכתם של שני מתמחים לפחות, בפסיכולוגיה חברתית-תעסוקתית בפיקוח של שני מדריכים בפסיכולוגיה חברתית-תעסוקתית. היקף ההדרכה – 150 שעות והיקף הפיקוח – 25 שעות.</p>

טור א'	טור ב'
התואר	כישורים, משך ההתמחות ותכניתה
5. פסיכולוג קליני	כישורים – תואר מוסמך בפסיכולוגיה במגמה קלינית או תואר בפסיכולוגיה ממוסד להשכלה גבוהה שאין בו מגמה קלינית – אם עיקר לימודיו לתואר המוסמך היה בהכשרה בתחומי הפסיכולוגיה הקלינית שהיא שוות ערך למגמה קלינית, הכל לפי קביעתה של הועדה המקצועית. משך ההתמחות – שנתיים במשרה מלאה או במשרה חלקית שלא תפחת מחצי משרה, ובלבד שסך הכל של המשרה החלקית לא יפחת מתקופה השווה לשנתיים במשרה מלאה:
	תכנית:
	(א) הדרכה פרטנית בראיון – 30 שעות;
	(ב) הדרכה פרטנית בפסיכודיאגנוסטיקה – 160 שעות;
	(ג) הדרכה פרטנית בפסיכותרפיה – 160 שעות שינתנו בידי שני מדריכים לפחות או מתמחים לקראת תואר מדריך בפסיכולוגיה קלינית, בפיקוחו של מדריך.
	הערות:
	(א) הדרכה קבוצתית בשלושת תחומי ההדרכה, תובא בחשבון בשיעור של מחצית שעות ההדרכה, ובלבד שההדרכה הקבוצתית נעשתה במסגרת של ארבעה מתמחים לכל היותר וכל פגישת הדרכה נמשכה שעה וחצי; לענין זה שעה וחצי של הדרכה קבוצתית יראו כשוות ערך לשעת הדרכה פרטנית.
	(ב) מתמחה רשאי לצבור עד 60 שעות הדרכה בתחום הפסיכותרפיה שנתנו בעלי מקצועות אחרים שהוכרו כמומחים במקצועותיהם ואושרו בידי הועדה המקצועית להדרכה לפי תקנה 5, וזאת בתנאי שצבר 60 שעות לפחות של הדרכה פרטנית בידי מדריך בפסיכולוגיה קלינית שלא יומרו בהדרכה קבוצתית.
	(ג) התמחות בענף זה תיעשה בשני מוסדות מוכרים שאחד מהם הוא בית חולים והשני יחידה לטיפול אמבולטורי בבריאות הנפש; היה אותו מוסד בית חולים שיש בו גם יחידה לטיפול אמבולטורי, ניתן להתמחות באותו מוסד, ובלבד שההתמחות תיעשה בחלקה גם ביחידה לטיפול האמבולטורי.

טור א'	טור ב'
תואר	כישורים, משך ההתמחות ותכניתה
<p>6. מודריך בפסיכולוגיה קלינית בפסיכר דיאגנוסטיקה, בפסיכותרפיה או בשניהם</p>	<p>כישורים -</p> <p>(1) נסיון של 3 שנים כפסיכולוג קליני;</p> <p>(2) המלצות של שני מדריכים בפסיכולוגיה קלינית שהכירו אותו היטב בעבודתו כפסיכולוג קליני.</p> <p>משך ההתמחות - שנתיים בהיקף של חצי משרה לפחות במוסד מוכר. תכנית - הדרכתם, באופן פרטני, של שני מתמחים בפסיכולוגיה קלינית, אחד מהם כמשך שנה שלמה לפחות, בהיקף של 150 שעות בתחום שבו מתמחה לקראת תואר מומחה-מודריך בפסיכולוגיה קלינית בפיקוחם של שני מדריכים בפסיכולוגיה קלינית. היקף הפיקוח - 50 שעות פיקוח פרטני.</p> <p>הערות:</p>
7. פסיכולוג שיקומי	<p>(א) המתמחה בהדרכה רשאי להדריך גם קבוצה של 4 מתמחים לכל היותר, לפסיכולוגיה קלינית, והוא רשאי לתת עד 50 שעות הדרכה קבוצתית מתוך 150 שעות ההדרכה שהוא חייב לתת בתחום שבו הוא מתמחה.</p> <p>(ב) מחצית שעות הפיקוח על ההדרכה יכול שיהיו בקבוצה של 8 מתמחים לכל היותר; שעה וחצי של פיקוח קבוצתי יראו כשוות ערך לשעת פיקוח פרטני.</p> <p>כישורים - תואר מוסמך בפסיכולוגיה במגמה שיקומית, או שעיקר הלימודים לתואר מוסמך בפסיכולוגיה היה בתחומי ענף ההתמחות או נסיון בעבודה במסגרת שיקומית שבה הכירה הועדה המקצועית לענין זה, במשרה מלאה או במשרה חלקית ובלבד שסך הכל לא יפחת מתקופה השווה לשנה במשרה מלאה.</p> <p>משך ההתמחות - שנתיים במשרה מלאה או במשרה חלקית ובלבד שסך הכל של המשרה החלקית לא יפחת מתקופה השווה לשנתיים במשרה מלאה.</p>
	תכנית:
	<p>(א) שימוש בכלי הערכה ואבחון פסיכולוגיים לקביעת פוטנציאל שיקומי והתוויות טיפוליות לגבי 50 מקרים, בהדרכה פרטנית של שני מדריכים או מתמחים לקראת תואר מומחה-מודריך בפסיכולוגיה שיקומית, בפיקוחו של מודריך.</p>

טור א'	טור ב'
התואר	כישורים, משך ההתמחות ותכניתה
	<p>(ב) טיפול וייעוץ שיקומיים – 200 שעות, הדרכה פרטנית, בהדרכת שני מדריכים או מתמחים לקראת תואר מומחה-מדריך בפסיכולוגיה שיקומית, בפיקוחו של מדריך.</p>
	הערות:
	<p>(א) הדרכה קבוצתית בשני תחומי ההדרכה תוכר בשיעור של מחצית ההדרכה, ובלבד שנעשתה במסגרת של ארבעה מתמחים לכל היותר, וכל פגישה ארכה שעה וחצי; הדרכה קבוצתית של שעה וחצי יראו, לענין זה, כשוות ערך לשעת הדרכה פרטנית.</p>
	<p>(ב) התמחות בענף זה תיעשה בשני סוגי נכות לפחות, ואם ההתמחות היא רק בסוג אחד של נכות – בשני מוסדות מוכרים לפחות.</p>
	8. מדריך בפסיכולוגיה – כישורים –
שיקומית	(1) נסיון של שלוש שנים כפסיכולוג שיקומי;
	(2) המלצות של שני מדריכים בפסיכולוגיה שיקומית שהכירו אותו היטב בעבודתו כפסיכולוג שיקומי.
	<p>משך ההתמחות – שנתיים בהיקף של חצי משרה לפחות במוסד מוכר. תכנית – הדרכתם באופן פרטני של שני מתמחים בפסיכולוגיה שיקומית אחד מהם לפחות במשך שנה שלמה, בהיקף של 200 שעות באבחון ובטיפול, בפיקוח פרטני של שני מדריכים בפסיכולוגיה שיקומית; היקף הפיקוח על ההדרכה – 80 שעות פיקוח פרטני.</p>
	הערות:
	<p>(א) המתמחה בהדרכה רשאי להדריך גם קבוצה של 4 מתמחים לכל היותר, בפסיכולוגיה שיקומית; והוא רשאי לתת עד 25 שעות הדרכה קבוצתית מתוך 200 השעות שהוא חייב לתת בתקופת ההתמחות.</p>
	<p>(ב) מחצית שעות הפיקוח על ההדרכה יכול שיהיו בקבוצה של 8 מתמחים לכל היותר; שעה וחצי של פיקוח קבוצתי יראו כשוות ערך לשעת פיקוח פרטני.</p>
	9. פסיכולוג התפתחותי – כישורים – תואר מוסמך בפסיכולוגיה התפתחותית או שעיקר הלימודים לתואר מוסמך בפסיכולוגיה היה בענף האמור.

טור א'	טור ב'
התואר	כישורים, משך ההתמחות ותכניתה
	משך ההתמחות – שנתיים במשרה מלאה או במשרה חלקית שלא תפחת מחצי משרה ובלבד שסך הכל של המשרה החלקית לא יפחת מתקופה השווה לשנתיים במשרה מלאה.
	תכנית – הדרכה פרטנית או קבוצתית כמפורט להלן:
(1)	אבחון והערכה – 50 מקרים;
(2)	טיפול בפרט וייעוץ לבני משפחתו באמצעות התערבות פסיכולוגית, שלגביהם יקבל 150 שעות הדרכה משני מדריכים בפסיכולוגיה התפתחותית, או משני מתמחים לקראת תואר מומחה-מדריך בפסיכולוגיה התפתחותית בפיקוחו של מדריך, ואולם 50 שעות מהן יכול שינתנו בידי מדריך בענף אחר, תוך תיאום עם המדריך בפסיכולוגיה התפתחותית.
(3)	התערבות פסיכולוגית וייעוץ לקבוצות סגל מקצועי וקהילתי ולמוסדות – 50 שעות הדרכה משני מדריכים בפסיכולוגיה התפתחותית או מתמחים לקראת תואר מומחה-מדריך בפיקוחו של מדריך.
(4)	השתתפות בסמינרים והשתלמויות אחרות בתחום ההתמחות או בתחומים קרובים, לפי קביעת הועדה המקצועית.
	הערות:
(א)	עד 100 שעות מתוך כל שעות ההדרכה שמקבל המתמחה יכול שיהיו במסגרת קבוצה של ארבעה מתמחים לכל היותר בכל פגישה; לענין זה, שעה וחצי של הדרכה קבוצתית ייראו כשוות ערך לשעה אחת של הדרכה פרטנית.
(ב)	חובה שההתמחות תהיה בשני מוסדות מוכרים לפחות מבין אלה: מחלקת ילדים וילודים בבית חולים, מכון להתפתחות הילד, מעון טיפולי, מעון יום, גן טרום חובה בהסכמת פסיכולוג חינוכי, תחנה לבריאות המשפחה ומרפאת ילדים משולבת של קופת חולים; לענין זה, "קופת חולים" – כמשמעותה בחוק מס מקביל, התשל"ג-1973.
10. מדריך בפסיכולוגיה התפתחותית	כישורים – נסיון של שלוש שנים כפסיכולוג התפתחותי. משך ההתמחות – שנתיים בהיקף של חצי משרה לפחות במוסד מוכר. תכנית – הדרכתם באופן פרטני של שני מתמחים בפסיכולוגיה



טור א'	טור ב'
תואר	כישורים, משך ההתמחות ותכניתה

התפתחותית, בפיקוחם של שני מדריכים בפסיכולוגיה התפתחותית; היקף ההדרכה – 200 שעות, והיקף הפיקוח על ההדרכה – 60 שעות.

#### הערות:

מחצית שעות הפיקוח על ההדרכה יכול שיהיו בקבוצה של שמונה מתמחים לכל היותר; שעה וחצי של פיקוח קבוצתי ייראו כשוות ערך לשעת פיקוח פרטני.

מי שנתקיים בו אחד מאלה:

11. פסיכולוג רפואי

- (1) הוא בעל תואר מוסמך בפסיכולוגיה רפואית;
- (2) עיקר לימודיו לתואר מוסמך בפסיכולוגיה היה בתחומי הפסיכולוגיה הרפואית, לפי החלטתה של הועדה המקצועית;
- (3) הוא בעל תואר מוסמך בפסיכולוגיה, והשלים לימודים בקורסים לפסיכולוגיה רפואית ברמה של תואר שני לפחות, לפי החלטתה של הועדה המקצועית;

#### משך ההתמחות

שנתיים במשרה מלאה או במשרה חלקית שלא תפחת מחצי משרה, ובלבד שסך הכל של המשרה החלקית לא יפחת מתקופה השווה לשנתיים במשרה מלאה.

#### תכנית ההתמחות

- (1) הדרכה פרטנית בריאיון, אבחון והערכה – 150 שעות;
- (2) טיפול בפרט, ייעוץ לבני משפחתו של החולה וכן טיפול קבוצתי בחולים ובני משפחותיהם באמצעות התערבויות פסיכולוגיות – על כל אלה יקבל 150 שעות הדרכה משני מדריכים בפסיכולוגיה רפואית, או משני מתמחים לקראת תואר מדריך בפסיכולוגיה רפואית בפיקוחו של מדריך בפסיכולוגיה רפואית;
- (3) התערבות פסיכולוגית וייעוץ לקבוצות סגל רפואי ופארה-רפואי ולמערכת הרפואית – 50 שעות הדרכה משני מדריכים בפסיכולוגיה רפואית או משני מתמחים לקראת תואר מדריך בפסיכולוגיה רפואית בפיקוחו של מדריך בפסיכולוגיה רפואית;
- (4) סיום קורס מוכר בהיפנוזה, בהתאם לחוק השימוש בהיפנוזה;
- (5) השתתפות בסמינרים והשתלמויות אחרות בתחום ההתמחות, לפי קביעת הועדה המקצועית.

טור א'	טור ב'
התואר	כישורים, משך ההתמחות ותכניתה

**הערות:**

- (א) ההתמחות בענף זה תתבצע במוסד מוכר שהוא אחד מאלה:
- (1) בבית חולים כללי מוכר; מחצית לפחות מתקופת ההתמחות תהא באחד מהמקומות האלה:
- (א) באחת המחלקות האלה: כירורגיה; כווית; כירורגיית ילדים; אונקולוגיה; המטולוגיה; מיילדות; גינקולוגיה; קרדיולוגיה; נירוכירורגיה; נירולוגיה; אנדר קרינולוגיה; דיאליוזה; או מחלקה אחרת ובלבד שהתקבל לכך אישור מראש מאת הועדה המקצועית;
- (ב) מרפאה, מכון, או יחידה אחרת של בית החולים;
- (2) במרפאה של קופת חולים מוכרת;
- (3) במרפאה רשומה לפי תקנות בריאות העם (רישום מרפאות), התשמ"ז-1987.
- (ב) מחצית משעות ההדרכה שמקבל המתמחה בכל תחום יכול שיהיו בקבוצה של ארבעה מתמחים לכל היותר בכל פגישת; שעה וחצי של הדרכה קבוצתית ייראו כשוות ערך לשעת הדרכה פרטנית;
- (ג) מתמחה רשאי לצבור עד 50 שעות הדרכה שיינתנו בידי מרדריך בענף מומחיות אחר, תוך תיאום עם המדריך בפסיכולוגיה רפואית ובאישור הועדה המקצועית.

**12. מרדריך בפסיכולוגיה כישורים**

- רפואית
- (1) ניסיון של שלוש שנים כפסיכולוג רפואי;
- (2) המלצות של שני מדריכים בפסיכולוגיה רפואית שהכירו אותו היטב בעבודתו כפסיכולוג רפואי.

**משך ההתמחות**

שנתיים בהיקף של חצי משרה לפחות במוסד מוכר.

**תכנית**

הדרכתם באופן פרטני של שני מתמחים בפסיכולוגיה רפואית, בפיקוח פרטני של שני מדריכים בפסיכולוגיה רפואית; היקף ההדרכה - 150 שעות והיקף הפיקוח על ההדרכה - 50 שעות פיקוח פרטני.

**הערות:**

- (א) המתמחה בהדרכה רשאי להדריך גם קבוצה של 4 מתמחים לכל היותר, בפסיכולוגיה רפואית והוא רשאי לתת עד 50 שעות הדרכה קבוצתית מתוך 150 השעות שהוא חייב לתת בתקופת ההתמחות;

המסמך הוכן עבור משרד הבריאות ע"י הוצאת הלכות. כל הזכויות שמורות להוצאת הלכות בע"מ

טור א'	טור ב'
התואר	כישורים, משך ההתמחות ותכניתה
	(ב) מחצית שעות הפיקוח על ההדרכה יכול שיהיו בקבוצה של 8 מתמחים לכל היותר; שעה וחצי של פיקוח קבוצתי ייראו כשוות ערך לשעת פיקוח פרטני.

י"ח בטבת התשל"ט (17 בינואר 1979)

אליעזר שוסטק  
שר הבריאות